

ਜੀ ਸੀ ਗਰਗ ਅਤੇ ਐਨ ਕੇ ਅਗਰਵਾਲ ਜੇ. ਜੇ

ਮੇਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1997 ਦਾ CWP ਨੰ. 18870

20 ਫਰਵਰੀ, 1998

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟੀਕਲ 226/227—ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894—ਐੱਸ. 4 (1)—ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ — ਐੱਸ. 4(1) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ — ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਗਲਤ ਅਤੇ ਨਾਕਾਫੀ—ਰਾਪਤ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਨਾਦੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ — ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਨਾਦੀ ਕਿੱਥੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕਾਪੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਚਿਪਕਿਆ ਗਿਆ—ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਪਤ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ—ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਰਾਪਤ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਮੁਨਾਦੀ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਗਲਤ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਸੀ। ਰਾਪਤ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਰਾਪਤ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਮੰਨ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਨਾਕਾਫੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ ੬)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—ਆਰਟੀਕਲ 226/227—ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894—ਐੱਸ. 5-ਏ—ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਕਿ S.5-ਏ-ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਇਤਰਾਜ਼-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਉਸ ਨਿੱਜੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ ਬਾਰੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੈਂਡ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ।

(ਪੈਰਾ 10)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-ਆਰਟੀਕਲ 226/227—ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894-ਐੱਸ. 17 (2)-ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਧਾਰਾ

17(2) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਟਰ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ—ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ—ਗੋਖਿਆ ਗਿਆ, ਕਿ ਮਕਸਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮਕਸਦ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 13)

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਹੇਮੰਤ ਸਰੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਹੇਮੰਤ ਕੁਮਾਰ, ਐਡੀ. ਏਜੀ ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ

ਐਚ.ਐਸ.ਮੱਤੇਵਾਲ, ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਕੀਲ

ਨਿਰਣਾ

ਐਨ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ

(1) ਇਹ 8 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, "ਐਕਟ") ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਿੰਡ ਲੋਧੀਪੁਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 47 ਕਨਾਲ 14 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ 17 ਜੁਲਾਈ, 1997 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਲੋਧੀਪੁਰ, ਮਟੌਰ, ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਝਿੰਜੀਰੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ ਵਿੱਚ 580 ਕਨਾਲ 9 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਇੱਕ 13 ਅਕਤੂਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ।

12 ਨਵੰਬਰ, 1997। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਅਧੀਨ 3 ਦਸੰਬਰ 1997 ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਚੁਣੌਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ 17 ਜੁਲਾਈ, 1997 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। 6 ਅਗਸਤ, 1997 ਦੀ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ 'ਰਪਤ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ' (ਅਨੇਕਸ਼ਰ ਪੀ-3) ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ 'ਮੁਨਦੀ' ਕਿੱਥੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਲਾਕਾ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਕਿੱਥੋਂ ਚਿਪਕਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। 'ਰਪਟ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ' ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਐਂਟਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 'ਮੁਨਦੀ' ਕਿੱਥੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਕਿੱਥੋਂ ਚਿਪਕਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(4-ਏ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਿੰਡ ਲੋਧੀਪੁਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ 'ਮੁਨਦੀ' ਬਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ 'ਮੁਨਦੀ' ਕਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਕੁਝ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਤੱਤ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਹਿਜ਼ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ 'ਮੁਨਦੀ' ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਪਟ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਅਤੇ ਮਾੜਾ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਸਰੀਨ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ *ਘਨਸ਼ਾਮ ਦਾਸ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (1) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਲਾਕਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਿੰਡ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਡਾ ਨਾ ਹੋਵੇ

(1) 1982 ਮਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਰ 267.

ਇੱਕ ਇਲਾਕਾ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਹਿਸਾਰ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਕੁਝ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਇਲਾਕਾ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਸਖਿਪ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਾਮਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ। ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਲਾਕਾ ਵਿੱਚ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਸੀ। 'ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ' (2) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 'ਸਟੇਟ ਆਫ ਮੈਸੂਰ ਬਨਾਮ ਅਬਦੁਲ ਰਜ਼ਾਕ ਸਾਹਿਬ' (3), ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਫਿਰ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

(6) ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਮੁਨਦੀ ਅਤੇ ਜੋੜਨ ਦੁਆਰਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਗਲਤ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਸੀ। ਰਪਟ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਰਪਟ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਮੰਨ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਨਾਕਾਫੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ

ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਸਿਰਫ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਨਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲੇ ਹਨ, ਉਹ 22 ਸਤੰਬਰ 1997 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਪਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ

- (2) ਏਆਈਆਰ 1973 ਐਸਸੀ 552
(3) ਏਆਈਆਰ 1973 ਐਸਸੀ.2361.

ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ 50 ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

(8) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2, ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। 4,5,6 ਅਤੇ 8, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 7 ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 22 ਸਤੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1, ਮੇਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। 13 ਅਗਸਤ, 1997 ਨੂੰ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 11 ਸਤੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ 22 ਸਤੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਸਾਂਝੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 8. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 7, ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 11 ਅਗਸਤ, 1997 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਸਮੇਂ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਐਲ. ਸਰੀਨ ਨੇ 'ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ' (4) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੇਠ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਪਾਸੜ ਰਿਪੋਰਟ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। 'ਫਰੀਦ ਅਹਿਮਦ ਅਬਦੁਲ ਸਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ' (5) ਵਿੱਚ ਸਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ.

- (4) 1993 (3) ਕਿਰਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਰ 526.
(5) ਏਆਈਆਰ 1976 ਐਸਸੀ 2065।

ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। 'ਸ਼ਿਆਮ ਨੰਦਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ' (6) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਥ ਨਾ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(10) ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਬਾਰੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(11) ਇਸ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ।

(12) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਗਰ ਟਰੱਸਟ ਜਾਂ ਆਨੰਦ ਸਾਗਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਡੇਰੇ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਲੀ ਪਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਟਰੱਸਟ ਜਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਲੀ ਪਈ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੱਖਪਾਤੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੇੜੇ ਪਈ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਛੱਡੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਤਕਰੇ ਜਾਂ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਬਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(13) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਐਲ. ਸਰੀਨ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂਕਿ ਧਾਰਾ 17(2) ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਟਰ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਨੇ 'ਜੈ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ' (7) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਵਾਟਰ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਵੱਡੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਇੱਕ ਵਾਟਰ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਉਣਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਸੰਬੰਧੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਸਦ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17(2) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਏ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1, ਮੇਲਾ ਸਿੰਘ, 29 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ 80% ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ 28 ਜਨਵਰੀ, 1998 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17(2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਟਰ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਸਟੇਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਬਨ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮਾਬੱਧ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਲੋਧੀਪੁਰ ਵਿੱਚ 47 ਕਨਾਲ 14 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ

ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਰੂਪ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ, 267
ਰੋਹਤਕ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਐਨ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.)

ਵਾਟਰ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 17(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17(2) ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜ਼ਮੋਵਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

(15) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ, ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ

ਜੀ ਸੀ ਗਰਗ ਅਤੇ ਐਨ ਕੇ ਅਗਰਵਾਲ ਜੇ. ਜੇ

ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਰੂਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ, ਰੋਹਤਕ ਅਤੇ
ਹੋਰ, — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1997 ਦਾ CWP ਨੰ. 6879

1 ਦਸੰਬਰ, 1998

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟੀਕਲ 226/227—ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 — ਐੱਸ. 273-ਏ—ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਜ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ—ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ—ਨਿਯਮਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ—ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ—ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅੰਤਮ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ—ਉਸੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਗੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਵਿਆਜ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ-ਦੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਐਡਵਾਂਸ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।